

Högskolan i Gävle

801 76 Gävle

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Per-Gunnar Rosengren
08-563 088 16
per-gunnar.rosengren@hsv.se
BESLUT

2010-02-12
Reg.nr 83-5730-09

Ansökan om andra krav och alternativt urval till serie- och bildberättarprogrammet vid högskolan i Gävle

Ärendet

Högskolan i Gävle ansökte den 29 oktober 2009 om att få fördela samtliga platser vid serie- och bildberättarprogrammet med hjälp av ett alternativt urval baserat på ett arbetsprov. Högskolan fick tillstånd den 27 april 2007 att använda ett alternativt urval till samtliga platser på programmet till och med höstterminen 2009 (reg. nr. 83-149-07). Högskolan har nu lämnat in en ansökan om förnyat tillstånd till höstterminen 2010 tillsammans med en uppföljning.

Högskolan i Gävle använder grundläggande behörighet som behörighetskrav för utbildningen men ansöker om att även få använda andra krav, dvs. godkänt arbetsprov för behörighet.

Lärosätets uppföljning

Högskolan menar att de arbetsprov som använts som underlag till urvalet utgör en god grund för att kunna bedöma ansökningarna. Få av dem som har antagits till utbildningen har avbrutit sina studier. Högskolan har inte använt intervjun i urvalsmodellen eftersom det bedömdes som tidskrävande och kostsamt vid antagningen till höstterminen 2008 och 2009. Man bedömde att intervjuerna inte på något nämnvärt sätt påverkade den rangordning som gjorts på grundval av arbetsproverna. Till antagningen höstterminen 2008 sökte 85 personer programmet i första hand och till antagningen 2009 92. Högskolan planerar för att programmet ska ha 28 platser men ett överintag med två personer har skett. Det innebär att programmet i genomsnitt haft 3 sökande per plats.

Lärosätets motivering

Högskolan i Gävle menar att det är nödvändigt att kunna använda andra meriter än betyg och högskoleprovsresultat vid antagningen till utbildningen. De kvaliteter som krävs för att kunna tillgodogöra sig utbildningen framgår inte av betyg eller högskoleprovsresultat. Högskolan anser att det inte är tillräckligt att den sökande har grundläggande behörighet för att kunna genomföra utbildningen utan att det

även krävs att den sökande visar prov på sin konstnärliga förmåga så att behörighetskraven speglar vad som krävs för att kunna genomföra utbildningen. Det är även viktigt att ett alternativt urval genomförs till alla platser så att de sökande kan rangordnas på grundval av sin konstnärliga förmåga. Lärosätet avser att använda ett arbetsprov både för bedömning av behörighet och som underlag för ett alternativt urval för rangordning. Arbetsprovet är detsamma som har använts vid tidigare tillstånd från Högskoleverket men intervjun har utgått. Inför antagningen till höstterminen 2010 har även en behörighetsgräns i form av poänggräns införts.

Arbetsproverna ska bestå av

- en sida tecknad serie, valfritt innehåll, maximalt 2 poäng
- en karikatyr av en allmänt känd person, maximalt 2 poäng
- fyra stycken modellteckningar, maximalt 8 poäng (2 per teckning)
- upp till fyra valfria arbeten, maximalt 2 poäng (0,5 poäng per del)

Steg 1 kan ge maximalt 14 poäng.

I steg 2 bedöms arbetsprovernas sammanlagda kvalitet, vilket kan ge maximalt 10 poäng. Bedömningen baseras på

- bildbegåvning,
- eget uttryck ("egen röst" i bild),
- intresse fallenhet för grafisk form och
- berättarlust.

Arbetsprover som har en professionell nivå får 10 poäng, utmärkta arbetsprover 8 poäng, 6 poäng för arbetsprover med bra nivå, 4 poäng för acceptabla arbetsprover och 2 poäng för arbetsprover som inte är acceptabla.

Slutligen bedöms den sökandes originalitet, vilket kan ge maximalt 6 poäng. Med originalitet menas nyskapande i förhållande till den genre som de kan placeras i, t.ex. manga eller humor.

En sökande kan maximalt få 30 poäng på arbetsprovet och för behörighet krävs 18 poäng. Har den sökande lämnat in ett arbetsprov ger det 14 poäng men för att kunna tillgodogöra sig utbildningen krävs något ytterligare som kan beskrivas som talang eller fallenhet för tecknande, berättande och grafisk form. I steg 2 och 3 kan en sökande som av någon anledning inte lämnat in alla delar i arbetsprovet kompensera denna brist genom att visa på en stor fallenhet för utbildningen. En behörig sökande kan alltså antingen få 14 poäng i steg 1 men måste då få minst 4 poäng i steg 2 och 3. Om den sökande får lägre i steg 1, kan han eller hon kompensera detta med att få ett högre poängtal i steg 2 och 3 och ändå bli behörig. Arbetsproven bedöms av lärare på serie och bildberättarprogrammet.

Högskoleverkets bedömning

Av Högskoleverkets riktlinjer för ansökningar om alternativt urval framgår att verket kan, om det finns särskilda skäl, bevilja att ett alternativt urval används till högst 50 procent av platserna, inklusive den tredjedel av platserna som lärosätena själva beslutar om från och med höstterminen 2008. Om det är uppenbart att betyg och högskoleprov inte är lämpliga urvalsinstrument kan Högskoleverket bevilja att alternativt urval används till 100 procent av platserna. Högskoleverkets bedömning är att Serie- och bildberättarprogrammet är av sådan karaktär att det motiverar ett alternativt urval till samtliga platser.

Högskoleverket anser att det är viktigt att de sökandes förmåga att kunna genomföra utbildningen bedöms på ett tillräckligt omfattande sätt, så att de antagna har förmåga att genomföra utbildningen även om utbildningen skulle få ett lågt söktryck. Högskoleverket anser därför att det är rimligt att Högskolan i Gävle ställer krav på konstnärlig förmåga för behörighet till utbildningen. Högskoleverket anser dock att kriterierna för bedömningen av arbetsproverna bör utvecklas från generella omdömen till att poänggränserna får en tydlig motsvarighet i arbetsprovernas konstnärliga kvalitet. Det är särskilt viktigt att kriterierna för behörighetsgränsen motsvaras av ett omdöme som motsvaras av arbetsprovets konstnärliga kvalitet.

Högskoleverkets beslut

Högskoleverket beslutar att högskolan i Gävle får använda ett alternativt urval till samtliga platser på serie- och bildberättarprogrammet med stöd av 7 kap. 15 § högskoleförordningen. Högskoleverket beslutar även att Högskolan i Gävle förutom grundläggande behörighet får krav på godkänt arbetsprov enligt 7 kap. 11 § samma förordning.

Tillståndet gäller endast för antagningen till höstterminen 2010. Om högskolan i Gävle därefter vill fortsätta ställa andra krav och använda ett alternativt urval till serie- och bildberättarprogrammet vill Högskoleverket att högskolan i Gävle utvecklar kriterierna för bedömning av arbetsprovet.

Beslut i detta ärende har fattats av Leif Strandberg, ansvarig för Högskoleverkets tillståndsgivning, efter föredragning av utredare Per Gunnar Rosengren.

Leif Strandberg

Per Gunnar Rosengren